

Tornai József

A népdal szelleme

A népdal szelleme vigyázott rád legtovább,
véges-végig, ahogy mentél a hosszú uton át.
Csak a kút legmélyének vize s kavicsaik
engedték meg, hogy szomjasan kiidd.
A népdal szelleme fönn a magasban,
az emelkedett úgy, hogy meghallhassam.
A messzi, ázsiai múltból az ősi szók
sugdosták egyre, mi a boldog titok.

A semmivel alattam és fölöttem

Kilencven éve élek, s ennyi időjégzajlás alatt
véres tapasztalat-
ként láttam a változásokat.
Gyerekkori turjánok, erdők eltűnését,
Duna-ágak, nádas tavak
helyén aszfalt utakat
és városrészek terpeszkedését
rozsföldeken és dombok
hullámain szétlökő földgyalu-rajokat;
új utcákat és házsort
ijedten figyelek,
s rémült csodálkozással, hogy sorakozva halnak meg az emberek:
házastársak, barátok, agg roncsok, bimbóharmatosok,
beteges és piros arcú társak, szerelem-kórosok,
kik ma még itt lélegzenek, de sehol nyomuk másnap.
Addig finomultak-durvultak a fegyverek,
míg a hidrogénbomba megszenteltetett.

TORNAI JÓZSEF (1927) költő, író, műfordító. A *Hitel* főmunkatársa. A Nemzet Művésze.

Átreszkettem a világháborút, repülőerődöket,
megszállást, bolszevizmust s az 56-os remény-hullaszagokat.
Ma azt jósolják a szaktudósok,
nemsokára fölénk kerekednek a robotok
(én inkább a tízmilliárdos földtől vacogok).
Az óceánokon műanyag-szigetek úsznak,
megfulladnak a halak, rákok, a partokon az emlősállatok
fajtáiról jelentik televíziók és rádiók:
a fenyegetett fajták tömege nagyobb, mint a növekedőké.
Együtt rohan meg ölelkezés, rombolás,
kilencven esztendőm, mint a villám cikáz
szemembe és szívembe,
húzza a zenét a meg-nem-maradás.
Vénőreg énemnek, aki még itt vagyok,
csak egy orvtámadás
kell: mert ahogy fölkelek vagy lefekszem,
millió társammal együtt
a semmivel alattam és fölöttem
vegyült
perceket áldom.

Filep Sándor: Vak vezet világtalant. A Nagy Háború (ezüstvessző, vászon, 130×180 cm, 2014)

